

Rutiner for varsling av kritikkverdige forhold i N.K.S.

Norske kvinners sanitetsforening ønsker å legge til rette for en organisasjonskultur som er preget av åpenhet og hvor kritikkverdige forhold tas opp, diskuteres og løses. Hovedregelen er at man tar opp forhold man mener er kritikkverdige direkte med den det gjelder eller nærmeste lokalforeningsleder.

Hvordan håndteres varsler i N.K.S.

- Organisasjonsleder er øverste ansvarlig for varslinger etter disse retningslinjene i N.K.S.
- Generalsekretæren er mottaksansvarlig for varslinger i N.K.S.
- Sentralstyret orienteres om varslingssaker.
- Alle varsler tas på alvor og behandles snarest mulig.
- Alle varsler behandles konfidensielt og i tråd med personvernlovgivningen.

Hva kan det varsles om?

Varselet må gjelde forhold knyttet til N.K.S.' medlemmer, tillitsvalgte, frivillige og andre som har hatt kontakt med N.K.S. har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i N.K.S. Med kritikkverdige forhold menes forhold som er i strid med rettsregler, N.K.S.' skriftlige retningslinjer, som etikk- og taushetserklæringen¹ eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet, for eksempel forhold som kan innebære:

- Fare for liv, helse, klima eller miljø
- Korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet
- Myndighetsmisbruk
- Uforsvarlig arbeidsmiljø
- Brudd på personopplysningssikkerheten
- Seksuell trakassering²
- Mobbing, trakassering³ og diskriminering

---

¹ Etikk- og taushetserklæring for frivillige og tillitsvalgte Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.)

² Seksuell trakassering er enhver form for uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom. Med «seksuell oppmerksomhet» menes oppmerksomhet av seksuell karakter eller seksuelt betont oppmerksomhet. Oppmerksomheten kan være verbal, ikke-verbal eller fysisk. Seksuell trakassering kan omfatte alt fra blikk, kommentarer og uønsket berøring. Å få tilsendt bilder eller videoer med seksuelt innhold via brev, telefon eller internett, kan også omfattes.

³ Trakassering og utilbørlig opptreden forekommer i mange ulike varianter, der mobbing og seksuell trakassering er de mest kjente formene. Med trakassering menes handlinger, unnlaterelser eller ytringer som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlige, nedverdiggende eller ydmykende. Trakassering er vanligvis handlinger som gjentas over tid, men også alvorlige enkelthendelser kan defineres som trakassering.

Handlinger enkeltpersoner har gjort som privatperson og ikke i kraft av sitt medlemskap eller engasjement for N.K.S. behandles ikke som en varslingssak.

Hvordan varsle?

Det er viktig at varselet beskriver grunnlaget for varslingen; er det en konkret observasjon eller bekymring som har pågått over tid, hvem er den rettet overfor og om forholdet har vært tatt opp med vedkommende eller nærmeste lokalforeningsleder. Bruk gjerne vedlagte skjema.

Varselet sendes i epost til varsling@sanitetskvinnene.no. Mottaker er ansvarlig for å sikre konfidensialitet og forsvarlig behandling i tråd personvernlovgivningens bestemmelser.

Det kan varsles anonymt. Vær oppmerksom på at anonyme anklager sjeldent vil kunne føre til sanksjoner. I de fleste saker er det behov for å vite varsler er for å kunne følge opp saken.

Hvilke rettigheter har varsler?

- Varsler skal ikke oppleve negative konsekvenser av å varsle.
- Så snart som mulig og senest innen tre uker mottar varsler nødvendig informasjon om videre behandling av saken.
- Dersom det vurderes nødvendig for opplysning av saken får varsler anledning til å legge frem sitt syn for den/de som skal behandle saken, fortrinnsvis i et møte som det skrives referat fra.
- Hvis varsler ikke selv er part i saken, vil varsler ikke bli del av videre saksgang. Den som behandler saken vil ta kontakt dersom det er behov for ytterligere opplysninger for å belyse saken.
- Varsler vil få beskjed når saken er avsluttet.

Hvilke rettigheter har den varselet omhandler (omvarslet)?

- Enkeltpersoner som blir anklaget for kritikkverdige forhold har rett til å få vite om anklagen, få innsyn i saken og få uttale seg.
- Dersom det vurderes nødvendig for opplysning av saken vil omvarslet bli innkalt til eget møte for å få saken belyst fra flere sider. Det skal skrives referat fra møtet.
- Når varselet er ferdig behandlet har den som har blitt varslet om, rett til å få vite utfallet av behandlingen.

Behandling av varsel

- Organisasjonsleder avgjør om varslingen skal håndteres internt i N.K.S. eller av eksterne.
- Alle saker som meldes inn vil bli tatt alvorlig og undersøkt så langt det lar seg gjøre.
- Alle sensitive dokumenter i saken blir behandlet konfidensielt og saken blir behandlet fortrolig. Det innebærer at varsler og omvarslet sitt navn ikke blir kjent for flere enn det som er nødvendig for videre behandling i saken.

- Så snart som mulig og senest innen tre uker mottar varsler nødvendig informasjon om videre behandling av saken.
- Dersom det anses nødvendig for opplysning av saken får varsler anledning til å legge frem sitt syn for den/de som skal behandle saken, fortrinnsvis i et møte som det skrives referat fra.
- Hvis varsler ikke selv er part i saken, vil varsler ikke bli del av videre saksgang. Den som behandler saken vil ta kontakt dersom det er behov for ytterligere opplysninger for å belyse saken.
- Enkeltpersoner som blir anklaget for kritikkverdige forhold har rett til å få vite om anklagen, få innsyn i saken og få uttale seg.
- Dersom det er nødvendig for opplysning av saken vil den eller de som er anklaget bli innkalt til eget møte for å få saken belyst fra flere sider. Det skal skrives referat fra møtet.
- Dersom henvendelsen ikke anses som en varslings sak, vil mottaksansvarlig informere om utfallet senest innen tre uker i en konfidensiell samtale med varsler og omvarslet med påfølgende skriftlig begrunnelse.
- Behandling av saken skal dokumenteres skriftlig, gjennom redegjørelse for varslets innhold, oppsummering av undersøkelser, referat fra møter og eventuelt andre samtaler, samt rapport om funn og konklusjoner.
- Varsler som er part i saken og omvarslet får informasjon om utfallet av saken når varselet er ferdig behandlet.
- Når varslings saken er avsluttet vil personopplysninger slettes så snart som mulig og vanligvis innen to måneder. Dersom det tas rettslige eller disiplinære skritt mot den anklagede eller mot varsleren lagres personopplysningene til endelig avgjørelse er tatt eller når ankefrist/klageadgangen er utløpt.

Oppfølging av varslings sak

- Hvis det avdekkes kritikkverdige forhold, vil tiltak igangsettes for at avdekkede forhold opphører.
- Organisasjonsleder er ansvarlig for at vedtatte tiltak iverksettes.